

[Landbrugsministeren.]

om, og som har samlet et stort Flertal i Folketinget, i langt højere Grad end den nuværende giver Sikkerhed for begge Parter, saa at de fremtidig kan komme til at leve under tryggere Forhold. Hvad kan det nytte Kreditor, altsaa Staten, at man har Ret til en fast aarlig Afgift, naar enhver kan sige sig selv, at Debitor umuligt kan betale den med de Produktpriser, vi har for Tiden? Det er derfor rimeligt at faa fastsat en Betaling, der svarer til Indtægterne, saaledes at Gennemsnitshusmanden kan betale den. Paa den anden Side er det heller ikke rimeligt, at Staten, hvis Priserne stiger meget betydeligt — som de gjorde for godt en halv Snes Aar siden —, skal nøjes med det lave Rentebeløb. Saa er det rimeligt, at den faar et tilsvarende større Beløb, saa at Kreditor ogsaa faar nogen Fordel af Prisstigningen — Staten kommer jo til at bære noget af Tabet i den nedadgaaende Periode.

Jeg synes altsaa, det er en overordentlig heldig Ordning for begge Parter, for Staten som Kreditor og for Husmændene som Debitorer, og jeg vil anbefale, at det høje Landsting hurtigt vedtager Lovforslaget, saa at Husmændene kan faa Tid til at overveje, om de ønsker at modtage det Tilbud, der her gives. Som jeg nævnte til at begynde med, stilles der ikke noget Krav til Husmændene, og derfor bør de have Tid til at overveje, hver for sig, om de finder det rigtigt at gaa ind under den Ordning, her tilbydes; der skal ikke lægges noget Pres paa dem, de skal have Ret til selv at træffe deres Beslutning.

Idet jeg i øvrigt henviser til Forhandlingerne i Folketinget og til Lovforslagets Bemærkninger, skal jeg anbefale det høje Ting at gennemføre Lovforslaget hurtigt.

Gisselbæk: Den højtærede Landbrugsminister har nu redegjort for Lovforslaget, ikke alene for de enkelte Paragraffer, men ogsaa for Grundlaget for dette Lovforslags Fremsættelse, idet han henviste til de daarlige Konjunkturer, de daarlige økonomiske Forhold, som i lange Tider har hersket indenfor Landbruget. Det er under den Synsvinkel, Lovforslaget maa ses. I Bemærkningerne til Lovforslaget, saaledes som det blev fremsat den 13. Oktober i Fjor, staar der, at Spørgsmaalet ogsaa har været behandlet i den nedsatte Landbokommision, og at et Flertal i denne Kommission indstiller, at man gaar over til konjunkturbestemte Afgifter i Stedet for faste Rente-

afgifter. Jeg har den Opfattelse — og jeg tror, den er rigtig —, at ingen indenfor Landbokommisionen har været imod dette, og naar der derfor staar, at et Flertal indenfor Kommissionen har indstillet o. s. v., skal det forstaas paa den Maade, at flere er betænkelige ved at gaa til en saadan Ændring blot for Statshusmændenes Vedkommende, idet de har ment, at det kunde være rigtigt under saa vanskelige økonomiske Forhold, som vi er inde i, at Adgangen til en saadan Omskrivning blev udstrakt til andre end dem, som i Forvejen er blevet begunstiget paa Statskassens Bekostning.

Lovforslaget blev fremsat i Folketinget og har dèr faaet en grundig Behandling. Der er i Folketinget indført nogle Ændringer i Lovforslaget, som har muliggjort, at det foruden Regeringspartiernes Tilslutning, som det havde paa Forhaand, ogsaa kunde faa Tilslutning fra vor Side, idet vi har anset disse Ændringer for Forbedringer. Lovforslaget er saaledes kommet herover med tre Partiers Tilslutning.

Det er rigtigt, saaledes som den højtærede Landbrugsminister udtalte, at der her er Tale om et Tilbud til Statshusmændene, idet der staar i § 1, at Statshusmændene kan vælge, hvilke Betalingsvilkaar de vil gaa ind under. Jeg tror jo nok, det vil gaa saaledes, at den langt overvejende Del vil vælge at betale konjunkturbestemte Afgifter fremfor at betale Renter i Henhold til hidtil gældende Lov, hvilke Afgifter skal udregnes efter Gennemsnitsprisen paa Smør, Flæsk og Byg. Hvis man vil udregne Virkningerne af saadanne Afgifter for Aaret 1932, vil man se, at Husmændene vilde være kommet til at svare en Trediedel mindre end de fastsatte Renter. Men saa er det til Gengæld ogsaa bestemt i Lovforslaget, at de, hvis der kommer en Opgang i Konjunkturerne, skal betale mere, end de gør nu, og det finder jeg er rigtigt. Der er endvidere sat den Begrænsning, at Afgiften ikke kan svinge med mere end 50 pCt. i opad- eller nedadgaaende Retning. Jeg har haft lidt Betænkelighed ved Lovforslaget, idet det synes mig uundgaaeligt, at Administrationen maa blive mere vidtløftig, at der maa kræves større Arbejdskraft end hidtil, idet der skal foregaa en hel Del Omregninger og Beregninger efter Konjunkturerne. Men jeg er kommet til det Resultat, at vi maa se bort fra denne Ulempe.

Jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget i den foreliggende Skikkelse. Jeg ved, at man fra anden Side ønsker, at Lovforslaget skal henvises til et Udvalg, og jeg skal derfor slutte med disse Bemærk-